

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของประชาชนที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้จากการสุ่มสำรวจผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ จากหมู่บ้านต่าง ๆ จำนวน 24 หมู่บ้าน จาก 8 ตำบลของอำเภอโนนสูงได้แก่ตำบลมะค่า ลำคองษ์ บึง เมืองปราสาท โนนสูง จันอัด หลุมข้าว และใหม่จำนวนทั้งสิ้น 1680 คน ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2538 ถึง 29 กุมภาพันธ์ 2539 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และรายงานผลการวิจัยออกเป็น 5 หมวดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือ ลักษณะประชากรด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ของครอบครัว สถานะทางการเงินของครอบครัว
2. อัตราการเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ
3. พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยสนับสนุน และ ปัจจัยเกี่ยวกับการเจ็บป่วยกับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ
5. ความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ และ เหตุผลของการไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	607	36.1
หญิง	1,073	63.9
รวม	1,680	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นเพศหญิงร้อยละ 63.9 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 36.1 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเป็น 1:1.7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอ
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามกลุ่มอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13-19	71	4.2
20-25	154	9.2
26-45	948	56.4
46-60	507	30.2
รวม	1,680	100.0

mean = 38.9 SD. = 11.4 max = 60 min = 13

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีอายุเฉลี่ย 39 ปี สูงสุด 60 ปี ต่ำสุด 13 ปี กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ 26-45 ปี ร้อยละ 56.4 รองลงมาได้แก่กลุ่มอายุ 46-60 ปี ร้อยละ 30.2 กลุ่มอายุ 20-25 ปี ร้อยละ 9.2 กลุ่มอายุ 13-19 ปี มีน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.2

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มอายุนี้ แบ่งตามทฤษฎี Psychosocial development ของ Erik H. Erikson (49)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอ
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	1,537	91.5
มัธยมศึกษา	125	7.4
สูงกว่ามัธยมศึกษา	18	1.1
รวม	1,680	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพจำนวน 1,680 คน มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นประถมศึกษาและต่ำกว่ามากที่สุด คือร้อยละ 91.5 รองลงมาคือมัธยมศึกษา ร้อยละ 7.4 สูงกว่ามัธยมศึกษาเพียง ร้อยละ 1.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอ
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	1,283	76.3
รับจ้าง	213	12.7
ค้าขาย	107	6.4
อื่นๆ	77	4.6
รวม	1,680	100.0

จากตารางที่ 4.4 ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพจำนวน 1,680 คน มีอาชีพ
เกษตรกรรวม มากที่สุด ร้อยละ 76.3 รองลงมาคือรับจ้าง ร้อยละ 12.7 มีอาชีพค้าขาย
ร้อยละ 6.4 ที่เหลือ ร้อยละ 4.6 เป็นแม่บ้าน กำลังศึกษา ทำงานช่วยครอบครัวโดยไม่ได้รับ
ค่าจ้าง และไม่ได้ทำงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนสมาชิกในครอบครัว ของผู้ไม่มี
หลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ	
1 - 3	468	27.9	
4 - 5	866	51.5	
มากกว่า 5	346	20.6	
รวม	1,680	100.0	
mean = 4.4	SD. = 1.6	max = 11	min = 1

จากตารางที่ 4.5 พบว่าครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีสมาชิกใน
ครอบครัวเฉลี่ย 4.4 คน จำนวนสมาชิกครอบครัวน้อยที่สุดคือ 1 คน สูงที่สุดคือ 11 คน จำนวน
สมาชิกในครอบครัวที่พบมากที่สุดคือ 4-5 คน ร้อยละ 51.5 รองลงมาคือ 1-3 คนร้อยละ 27.9
และมากกว่า 5 คน ร้อยละ 20.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพทั้งหมดใน
ครอบครัวของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ไม่มีหลักประกัน ทางด้านสุขภาพ (คน)	จำนวน (ครอบครัว) n = 1680	ร้อยละ
1 - 2	806	48.0
3 - 4	681	40.5
มากกว่า 4	193	11.5
รวม	1,680	100.0
mean = 2.9	SD. = 1.3	max = 8
		min = 1

จากตารางที่ 4.6 พบว่าในครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีสมาชิกที่ไม่มี
หลักประกันทางด้านสุขภาพเฉลี่ย 2.9 คน สูงสุด 8 คน ต่ำสุด 1 คน และจำนวนสมาชิกใน
ครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่พบมากที่สุดคือ 1-2 คน ร้อยละ 48.0 รองลงมาคือ
3-4 คน ร้อยละ 40.5 และมากกว่า 4 คน ร้อยละ 11.5

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้มีหลักประกันทางด้านสุขภาพทั้งหมดใน
ครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัด
นครราชสีมา

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีหลักประกัน ทางด้านสุขภาพ(คน)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ	
0	379	22.6	
1 - 2	985	58.6	
3 - 4	278	16.5	
มากกว่า 4	38	2.3	
รวม	1,680	100.0	
mean = 1.5	SD. = 1.2	max = 8	min = 0

จากตารางที่ 4.7 พบว่าในครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีสมาชิก
ครอบครัวที่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพจำนวน 1-2 คนมากที่สุด ร้อยละ 58.6 รองลงมาคือ
ครอบครัวที่ไม่มีสมาชิกที่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพทั้งครอบครัวมีร้อยละ 22.6 มีหลักประกันฯ
3-4 คนร้อยละ 16.5 และมากกว่า 4 คน ร้อยละ 2.3 ค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครอบครัว
ที่มีหลักประกันคือ 1.5 คน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอ
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	224	13.3
สมรส	1,336	79.5
หม้าย, หย่า, แยก	120	7.2
รวม	1,680	100.0

จากตารางที่ 4.8 ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ เป็นผู้ที่สมรสแล้วมากที่สุดร้อยละ 79.5 รองลงมาคือคนโสด ร้อยละ 13.3 หม้าย, หย่า, แยก ร้อยละ 7.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ
ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามรายได้

รายได้ของครอบครัว(บาท/ปี)	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 33,600	595	35.4
33,600 - 99,900	937	55.8
สูงกว่า 99,900	148	8.8
รวม	1,680	100.0

mean = 50,388.4 SD. = 42,049.6 min = 5,000 max = 620,000
median = 40,000

จากตารางที่ 4.9 พบว่าครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีรายได้อยู่ในช่วง 33,600-99,900 บาท/ปี มากที่สุด ร้อยละ 55.8 รองลงมาคือต่ำกว่า 33,600 บาท/ปี ร้อยละ 35.4 และ สูงกว่า 99,900 บาท/ปี ร้อยละ 8.8 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อปีของครอบครัวของผู้ที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพคือ 50,388.4 บาท รายได้ต่ำสุดคือ 5,000 บาท/ปี สูงสุดคือ 620,000 บาท/ปี ค่ามัธยฐานคือ 40,000 บาท/ปี

ศูนย์เวชศาสตร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ
ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานะทางการเงิน

สถานะทางการเงิน	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
เพียงพอและมีเงินเหลือเก็บ	373	22.2
เพียงพอไม่มีเงินเหลือเก็บ	778	46.3
ไม่เพียงพอและมีหนี้สิน	381	22.7
ไม่เพียงพอไม่มีหนี้สิน	148	8.8
รวม	1,680	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสถานะทางการเงินของครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่พบมากที่สุดคือ เพียงพอไม่มีเงินเหลือเก็บ ร้อยละ 46.3 รองลงมาคือไม่เพียงพอและมีหนี้สินร้อยละ 22.7 เพียงพอและมีเงินเหลือเก็บ ร้อยละ 22.2 และไม่เพียงพอไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 8.8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดที่ 2 อัตราการเจ็บป่วย ของ กลุ่มตัวอย่างผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ใน อำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอนนสูง ได้รับการสัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 1,680 คน พบว่า มีผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพเจ็บป่วย ที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 เดือน จำนวน 407 คน โดยป่วยทั้งหมด 439 ครั้ง ค่าเฉลี่ยของการเจ็บป่วย 1.08 ครั้ง/คนที่ป่วย และ อัตราการเจ็บป่วย 0.24 ครั้ง/คน/เดือน หรือ 2.9 ครั้ง/คน/ปี สำหรับการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 ปี มี 84 คน จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นค่าเฉลี่ยของการเจ็บป่วย 1.07 ครั้ง/คนที่ป่วย และอัตราการเจ็บป่วย 0.05 ครั้ง/คน/ปี และพบว่ามีผู้ป่วยด้วยอาการ/โรคเรื้อรัง จำนวน 425 คน คิดเป็นอัตราความชุก 253 : 1,000 ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและอัตราป่วยของกลุ่มตัวอย่างผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ลักษณะการเจ็บป่วย	จำนวน (คน)	จำนวน (ครั้ง)	ค่าเฉลี่ย (ครั้ง/คนที่ป่วย)	อัตราป่วย (ครั้ง/คน/ปี)	อัตราความชุก:1,000
1. การเจ็บป่วยที่ไม่ต้อง นอนโรงพยาบาล	407	439	1.08	2.9	-
2. การเจ็บป่วยที่ต้อง นอนโรงพยาบาล	84	90	1.07	0.05	-
3. การเจ็บป่วยด้วย อาการ/โรคเรื้อรัง	425	-	-	-	253.0

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล
ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายโรค

โรค / อาการ	จำนวน n = 1,680	อัตราการเจ็บป่วย/เดือน (ร้อยละ)
1. ไข้หวัด	101	6.0
2. โรคจิตโรคประสาท	63	3.8
3. ปวดข้อปวดเมื่อย	60	3.6
4. โรคกระเพาะ	40	2.4
5. ความดันโลหิตสูง	16	1.0
6. อุบัติเหตุ	14	0.8
7. เบาหวาน	13	0.7
8. โรคทางนรีเวช	13	0.7
9. หอบหืด	13	0.7
10. คอพอก	13	0.7
11. ฟันผุ	11	0.6
12. โรคหัวใจ	9	0.5
13. ท้องเดิน	7	0.4
14. ไข้	7	0.4
15. อื่นๆ	27	1.6

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและอัตราการเจ็บป่วย ด้วยโรคที่ต้องนอนโรงพยาบาล ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายโรค

โรค / อาการ	จำนวน n = 1,680	อัตราการเจ็บป่วย/ปี (ร้อยละ)
1. คลอดบุตร	31	1.8
2. อุบัติเหตุ	7	0.4
3. โรคทางนรีเวช	7	0.4
4. โรคท้องเดิน	5	0.3
5. ปวดท้อง	5	0.3
6. ไล่ตั้งอักเสบ	5	0.3
7. เวียนศีรษะ	4	0.2
8. ไข้	4	0.2
9. ปอดอักเสบ/หอบหืด	3	0.2
10. งู/สัตว์กัด	3	0.2
11. โรคไต	3	0.2
12. โรคหัวใจและหลอดเลือด	2	0.1
13. อื่นๆ	5	0.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและอัตราความชุกของการเจ็บป่วย ด้วยอาการ/โรค เรื้อรังของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอ โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกเป็นรายโรค

โรค	จำนวน n = 1,680	อัตราความชุก : 1000
1. ปวดข้อปวดเมื่อย	174	103.6
2. ความดันโลหิตสูง	50	29.7
3. โรคจิตโรคประสาท	46	27.4
4. โรคกระเพาะ	42	25.0
5. โรคหอบหืด	38	22.6
6. โรคตา	29	17.3
7. โรคหัวใจและหลอดเลือด	21	12.5
8. เบาหวาน	18	10.7
9. คอพอก	17	10.1
10. เวียนศีรษะ	17	10.1
11. อื่นๆ	22	13.1

(บุคคลหนึ่งอาจมีอาการ/โรคเรื้อรังได้มากกว่า 1 โรค)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดที่ 3 พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของกลุ่มตัวอย่างผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

จากการสัมภาษณ์ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยจำนวน 1,680 คน กรณีการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 เดือน พบว่า มีผู้เจ็บป่วย 407 คน มีจำนวนขั้นตอนในการรักษาดังนี้คือ รักษา 1 ขั้นตอน จำนวน 383 คน (ร้อยละ 94.10) รักษา 2 ขั้นตอน จำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.41) และรักษา 3 ขั้นตอน จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.49) ในขั้นตอนแรกของการรักษาพยาบาล ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลโนนสูงมากที่สุด จำนวน 130 คน (ร้อยละ 31.9) รองลงมาได้แก่ คลินิก/โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 111 คน (ร้อยละ 27.3) และสถานีนามัยจำนวน 103 คน (ร้อยละ 25.3) ซ้ำยากินเอง 34 คน (ร้อยละ 8.3) โรงพยาบาลมหาราช 19 คน (ร้อยละ 4.7) ไม่รักษา 5 คน (ร้อยละ 1.2) สถานบริการอื่น ๆ ของรัฐ 3 คน (ร้อยละ 0.7) สมุนไพร 2 คน (ร้อยละ 0.5) ดังแสดงในตารางที่ 4.15

ในกรณีการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาลในรอบ 1 ปี พบว่ามีผู้เจ็บป่วย 84 คน รักษา 1 ขั้นตอน จำนวน 60 คน (ร้อยละ 71.4) 2 ขั้นตอนจำนวน 18 คน (ร้อยละ 21.4) 3 ขั้นตอนจำนวน 6 คน (ร้อยละ 7.2) ในขั้นตอนแรกของการรักษาพยาบาล ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ เลือกใช้บริการที่โรงพยาบาลโนนสูงมากที่สุด จำนวน 47 คน (ร้อยละ 56.0) รองลงมาคือ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จำนวน 13 คน (ร้อยละ 15.5) และโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 9 คน (ร้อยละ 10.7) สถานีนามัย 8 คน (ร้อยละ 9.5) สถานบริการอื่น ๆ ของรัฐ 6 คน (ร้อยละ 6.1) ซ้ำยากินเอง 1 คน (ร้อยละ 1.2) ดังตารางที่ 4.16

ซึ่งพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของ ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ สามารถแสดงโอกาสของทางเลือกในการใช้บริการทางการแพทย์ได้ดังแผนภูมิที่ 4.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

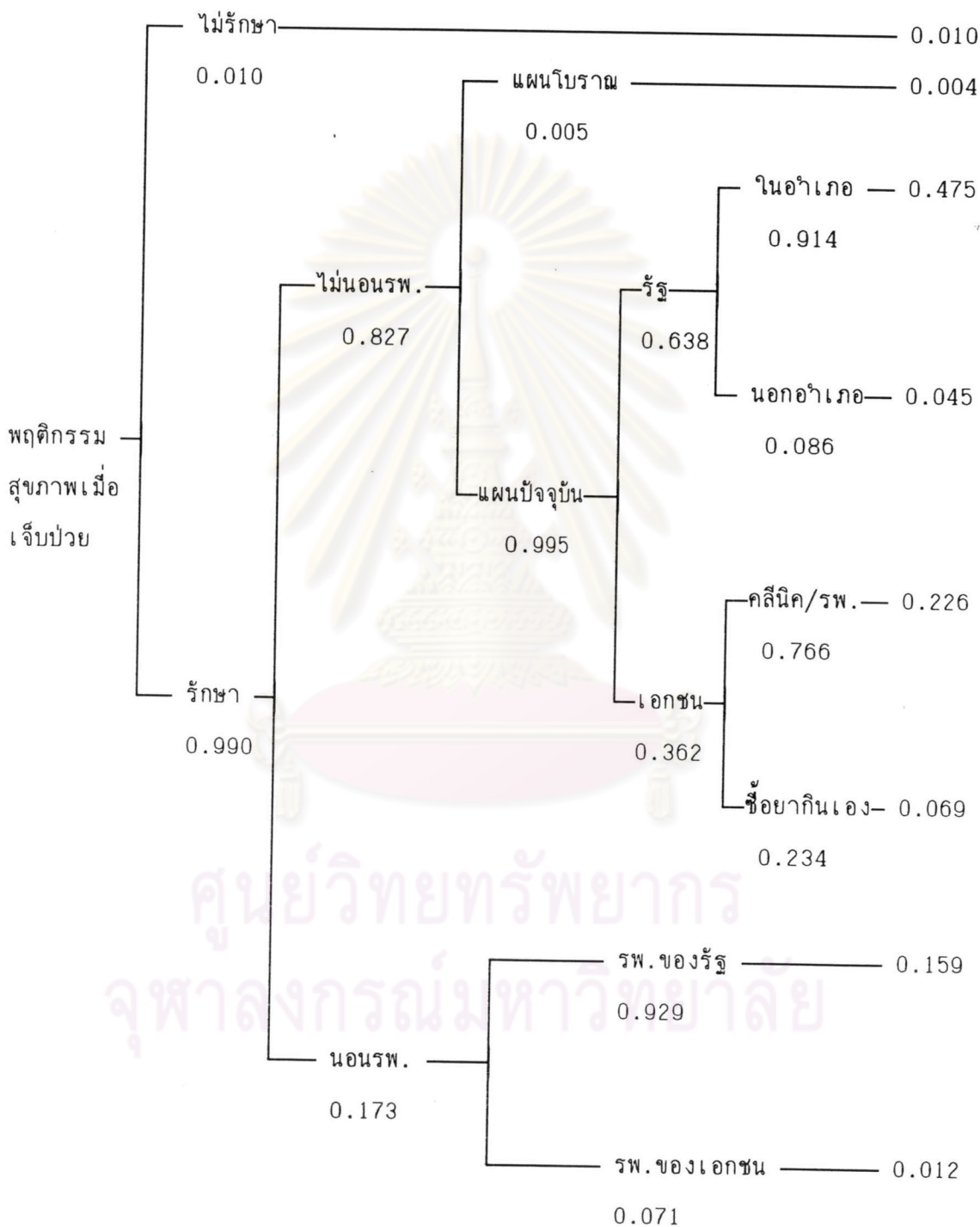
ตารางที่ 4.15 แสดงพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กรณีการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	ชั้นตอนที่ 1		ชั้นตอนที่ 2		ชั้นตอนที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่รักษา	5	1.2	0	0	0	0
2. สมุนไพร	2	0.5	0	0	0	0
3. ซื้อมากินเอง	34	8.3	1	4.5	0	0
4. สถานีอนามัย	103	25.3	3	13.6	0	0
5. โรงพยาบาลโนนสูง	130	31.9	9	40.9	1	50
6. โรงพยาบาลมหาราช	19	4.7	2	9.1	1	50
7. คลินิก/โรงพยาบาล เอกชน	111	27.3	5	22.7	0	0
8. สถานบริการอื่นๆของรัฐ	3	0.7	2	9.1	0	0
รวม	407	100.0	22	100.0	2	100.0

ตารางที่ 4.16 แสดงพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของ ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กรณีการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อ เจ็บป่วย	ชั้นตอนที่ 1		ชั้นตอนที่ 2		ชั้นตอนที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่รักษา	0	0	0	0	0	0
2. สมุนไพร	0	0	0	0	0	0
3. ซื้อยากินเอง	1	1.2	0	0	0	0
4. สถานีอนามัย	8	9.5	1	5.6	0	0
5. โรงพยาบาลโนนสูง	47	56.0	12	66.7	1	16.7
6. โรงพยาบาลมหาราช	13	15.5	4	22.2	5	83.3
7. คลินิก/โรงพยาบาล เอกชน	9	10.7	0	0	0	0
8. สถานบริการอื่นๆของรัฐ	6	7.1	1	5.6	0	0
รวม	84	100.0	18	100.0	6	100.0

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงโอกาสของทางเลือกใช้บริการทางการแพทย์ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.17 แสดงพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กรณีการเจ็บป่วยด้วยอาการ/โรคเรื้อรัง

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่รักษา	8	1.9
2. สมุนไพร	2	0.5
3. ซื้อมากินเอง	72	16.9
4. สถานีอนามัย	90	21.2
5. โรงพยาบาลโนนสูง	119	28.0
6. โรงพยาบาลมหาราชน	29	6.8
7. คลินิก / โรงพยาบาลเอกชน	97	22.8
8. สถานบริการอื่นของรัฐ	8	1.9
รวม	425	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่มีอาการ/โรคเรื้อรัง เลือกใช้บริการทางการแพทย์มากที่สุด ที่โรงพยาบาลโนนสูง จำนวน 119 คน (ร้อยละ 28.0) รองลงมาคือคลินิก/โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 97 คน (ร้อยละ 22.8) สถานีอนามัยจำนวน 90 คน (ร้อยละ 21.2) ซื้อมากินเองจำนวน 72 คน (ร้อยละ 16.9) สถานบริการอื่น ๆ ของรัฐ 8 คน (ร้อยละ 1.9) ไม่รักษา 8 คน (ร้อยละ 1.9) และสมุนไพร 2 คน (ร้อยละ 0.5)

หมวดที่ 4 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษาวิจัยนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยนำด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้และสถานะทางการเงินของครอบครัว ปัจจัยสนับสนุนด้านผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล วิธีเดินทางไปใช้บริการ ระยะเวลาในการเดินทางไปใช้บริการ การมีหลักประกันด้านสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ได้แก่ จำนวนครั้งของการเจ็บป่วย ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ลักษณะการเจ็บป่วย โดยแยกศึกษาเป็นการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล และการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 กรณีการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล

ตารางที่ 4.18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้
ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ไม่รับบริการในสถาน บริการของรัฐ/เอกชน	14	10.6	27	9.8	41	10.1
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	86	65.2	169	61.5	255	62.6
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	32	24.2	79	28.7	111	27.3
รวม	132	100.0	275	100.0	407	100.0

$$\chi^2 = 0.9 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.18 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่มีเพศต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือทั้งเพศชายและหญิงจะไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐมากที่สุด รองลงมาคือสถานบริการของเอกชน และไม่ไปรับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนมีน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยอายุ ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(ปี)	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน	41	38.8	9.4	0.9	0.3817
2. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	255	40.5	11.2		
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	111	41.6	11.5		
รวม	407	40.7	11.2		

จากตารางที่ 4.19 พบว่าค่าเฉลี่ยของอายุผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กลุ่มที่ไปใช้บริการที่สถานบริการของเอกชนมีอายุมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มที่ไปใช้บริการสถานบริการของรัฐ และกลุ่มที่ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนตามลำดับ แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	ประถมศึกษา และต่ำกว่า		มัธยมศึกษา และสูงกว่า		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ไม่รับบริการในสถาน บริการของรัฐ/เอกชน	38	9.8	3	7.3	41	10.1
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	242	62.5	13	65.0	255	62.6
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	107	27.7	4	20.0	111	27.3
รวม	387	100.0	20	100.0	407	100.0

$$\chi^2 = 0.9 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.20 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือทั้งผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาลงมาและสูงกว่าจะไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐมากที่สุด รองลงมาคือสถานบริการของเอกชน และไม่ไปรับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนมีน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	เกษตรกร		อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ไม่รับบริการในสถาน บริการของรัฐ/เอกชน	27	8.6	14	14.9	41	10.1
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	210	67.1	45	47.9	255	62.6
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	76	24.3	35	37.2	111	27.3
รวม	313	100.0	94	100.0	407	100.0

$$\chi^2 = 11.5 \quad (p < 0.05)$$

จากตารางที่ 4.21 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่มีอาชีพต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรจะมีอัตราการไปรับบริการในสถานบริการของรัฐมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ ส่วนผู้ที่ไม่ได้มีอาชีพเกษตรกรจะไปรับบริการที่สถานบริการของเอกชน และไม่ไปรับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนมากกว่ากลุ่มอาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน	41	4.6	1.7	0.4	0.6445
2. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	255	4.4	1.6		
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	111	4.5	1.6		
รวม	407	40.7	11.2		

จากตารางที่ 4.22 พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	โสด		ไม่โสด		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ไม่รับบริการในสถาน บริการของรัฐ/เอกชน	5	14.7	36	9.7	41	10.1
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	22	64.7	233	65.0	255	62.6
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	7	20.6	104	27.9	111	27.3
รวม	34	100.0	373	100.0	407	100.0

$$\chi^2 = 1.4 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.23 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่มีสถานภาพสมรสต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือทั้งผู้ที่โสดและไม่โสดไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐมากที่สุด รองลงมาคือสถานบริการของเอกชน และไม่ไปรับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนมีน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายได้ต่อปีของครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย(บาท/ปี)	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน	41	53,990.2	32,153.6	1.3	0.2783
2. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	255	49,726.3	42,398.6		
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	111	57,965.8	56,145.8		
รวม	407	52,402.9	45,757.9		

จากตารางที่ 4.24 พบว่าค่าเฉลี่ยของรายได้ต่อปีของครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กลุ่มที่ไปใช้บริการสถานบริการของเอกชนมีค่าเฉลี่ยของรายได้สูงสุด รองลงมาคือกลุ่มที่ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน และกลุ่มที่ไปใช้บริการในสถานบริการของรัฐ แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางการเงินของครอบครัว กับ
พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	เพียงพอมีเงิน	เพียงพอไม่มี	ไม่เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	รวม
	เหลือเก็บ	เงินเหลือเก็บ	มีหนี้สิน	ไม่มีหนี้สิน	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ไม่รับบริการ ในสถานบริการ ของรัฐและเอกชน	6 (9.0)	22 (11.5)	10 (8.3)	3 (10.7)	41 (10.1)
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	31 (46.3)	127 (66.5)	79 (65.3)	18 (64.3)	255 (62.6)
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	30 (44.8)	42 (22.0)	32 (26.4)	7 (25.0)	111 (27.3)
รวม	67 (100.0)	191 (100.0)	121 (100.0)	28 (100.0)	407 (100.0)

$$X^2 = 13.9 \quad (p < 0.05)$$

จากตารางที่ 4.25 พบว่า สถานะทางการเงินของครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกกลุ่มสถานะทางการเงิน ไปใช้บริการที่สถานบริการของรัฐมากที่สุดกว่าร้อยละ 60 รองลงมาไปรับบริการสถานบริการเอกชนกว่าร้อยละ 20 และไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐ

และ เอกชนน้อยที่สุด แต่ในกลุ่มที่มีเงินเพียงพอมีเงินเหลือเก็บมีการไปรับบริการในสถานบริการ
ของรัฐและ เอกชนใกล้เคียงกันที่ร้อยละ 46.3 และ 44.8 ตามลำดับ มากกว่าการไม่รับบริการ
ในสถานบริการของรัฐและ เอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อ เจ็บป่วย	จ่าย เอง		ไม่ได้จ่าย เอง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ไม่รับบริการในสถาน บริการของรัฐ/เอกชน	36	9.4	5	22.7	41	10.1
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	241	62.6	14	63.6	255	62.6
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	108	28.1	3	13.6	111	27.3
รวม	385	100.0	22	100.0	407	100.0

$$\chi^2 = 5.3 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.26 พบว่าผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่จ่ายค่ารักษาพยาบาลเอง และไม่ได้จ่ายเองไปใช้บริการสถานบริการของรัฐมากที่สุด

ตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาล
ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพ
เมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(บาท)	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการ ของรัฐและ เอกชน	36	57.9	143.3	1.1	0.0001
2. รับบริการในสถานบริการ ของรัฐ	255	93.4	87.7		
3. รับบริการในสถานบริการ ของเอกชน	111	139.8	127.0		
รวม	402	103.0	108.2		

จากตารางที่ 4.27 พบว่าค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกัน
ทางด้านสุขภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยกลุ่มที่แตกต่าง
กันคือกลุ่มที่ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน กับกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของ
เอกชน และกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของรัฐ กับกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชน
ทั้งนี้กลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชนจะมีค่าใช้จ่ายมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่รับบริการ
ในสถานบริการของรัฐ และกลุ่มที่ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีเดินทางไปใช้บริการ กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อ เจ็บป่วย	เดิน	รถประจำทาง	รถรับจ้าง	รถส่วนตัว	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ไม่รับบริการ ในสถานบริการ ของรัฐและ เอกชน	24 (25.3)	2 (1.2)	1 (2.4)	9 (9.6)	36 (9.0)
2. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	57 (60.0)	128 (74.4)	20 (48.8)	50 (53.2)	255 (63.4)
3. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	14 (14.7)	42 (24.4)	20 (48.8)	35 (37.2)	111 (27.6)
รวม	95 (100.0)	172 (100.0)	41 (100.0)	94 (100.0)	402 (100.0)

$$X^2 = 64.4 \quad (p < 0.00001)$$

จากตารางที่ 4.28 พบว่าวิธีเดินทางไปใช้บริการของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ วิธีเดินเป็นวิธีที่ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพใช้ในการไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐ มากกว่าไม่รับบริการ และรับบริการของเอกชนตามลำดับ ส่วนการเดินทางโดยวิธีนั่งรถประจำทาง รถรับจ้าง และรถส่วนตัว เป็นวิธีเดินทางที่ใช้มากที่สุด ในการไปรับบริการในสถานบริการของรัฐ รองลงมาคือ เอกชนและไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและ เอกชนตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ระยะเวลาเดินทางไปรับการรักษาพยาบาล ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(นาที)	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน	36	12.9	23.4	6.6	0.0015
2. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	255	21.8	16.1		
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	111	17.4	12.6		
รวม	402	19.8	16.2		

จากตารางที่ 4.29 พบว่าค่าเฉลี่ยระยะเวลาเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยกลุ่มที่แตกต่างกันคือ กลุ่มที่ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชนกับกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของรัฐ และกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของรัฐกับกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชน ทั้งนี้กลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางไปรับบริการมากที่สุดคือกลุ่มที่ใช้บริการในสถานบริการของรัฐ

ตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกที่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในครอบครัวของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(คน)	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและเอกชน	41	1.4	1.1	0.0	0.9840
2. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	255	1.4	1.2		
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	111	1.5	1.2		
รวม	407	1.4	1.2		

จากตารางที่ 4.30 พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกที่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในครอบครัวของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของการเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อ เจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(ครั้ง)	S.D.	F ratio	F Prob.
1. ไม่รับบริการในสถานบริการของรัฐและ เอกชน	41	1.0	0.2	0.8	0.4424
2. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	255	1.1	0.3		
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	111	1.1	0.3		
รวม	407	1.1	0.3		

จากตารางที่ 4.31 พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งของการเจ็บป่วย ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 กรณีการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล

ตารางที่ 4.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้
ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	20	90.9	58	93.5	78	92.9
2. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	2	9.1	4	6.5	6	7.1
รวม	22	100.0	62	100.0	84	100.0

$$\chi^2 = 0.0001 \quad (P > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.32 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่มีเพศต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือทั้งเพศชายและหญิงจะไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐมากกว่าของเอกชน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยอายุ ของผู้ไม่มีหลักประกันทาง
ด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(ปี)	S.D.	t	P
1. รับบริการในสถานบริการ ของรัฐ	78	34.7	12.3	0.17	0.865
2. รับบริการในสถานบริการ ของเอกชน	6	33.8	13.8		
รวม	84				

จากตารางที่ 4.33 พบว่าค่าเฉลี่ยของอายุผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กลุ่มที่
ไปรับบริการในสถานบริการของรัฐสูงกว่ากลุ่มที่ไปรับบริการในสถานบริการของเอกชน แต่ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	ประถมศึกษา และต่ำกว่า		มัธยมศึกษา และสูงกว่า		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	69	92.0	9	100.0	78	92.9
2. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	6	8.0	0	0.0	6	7.1
รวม	75	100.0	9	100.0	84	100.0

$$\chi^2 = 0.03 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.34 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือทั้งผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาลงมาและสูงกว่า จะไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐมากกว่าสถานบริการของเอกชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	เกษตรกร		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	65	95.6	13	81.3	78	92.9
2. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	3	4.4	3	18.7	6	7.1
รวม	68	100.0	16	100.0	84	100.0

$$\chi^2 = 2.1 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.35 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่มีอาชีพต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือทั้งกลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรและไม่ใช่เกษตรกรจะไปรับบริการในสถานบริการของรัฐมากกว่าเอกชน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.36 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของจำนวนสมาชิกในครอบครัว ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(คน)	S.D.	t	P
1. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	78	4.8	1.7	0.3	0.774
2. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	6	5.0	1.7		
รวม	84				

จากตารางที่ 4.36 พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชนสูงกว่ากลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของรัฐเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรส กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	โสด		ไม่โสด		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	12	100.0	66	91.7	78	92.9
2. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	0	0.0	6	8.3	6	7.1
รวม	12	100.0	72	100.0	84	100.0

$$\chi^2 = 0.2 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.37 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่มีสถานภาพสมรสโสดจะไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐทั้งหมด ส่วนผู้ที่สมรสแล้วจะไปรับบริการที่สถานบริการของรัฐมากกว่าเอกชน แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิจัยทางการแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.38 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายได้ต่อปีของครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย(บาท)	S.D.	t	P
1. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	78	53,307.7	41,791.2	0.9	0.386
2. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	6	68,666.7	38,388.8		
รวม	407				

จากตารางที่ 4.38 พบว่าค่าเฉลี่ยของรายได้ต่อปีของครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ กลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชนสูงกว่ากลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของรัฐ แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาล กับพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วย	จ่ายเอง		ไม่ได้จ่ายเอง		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. รับบริการในสถาน บริการของรัฐ	66	95.7	12	80.0	78	92.9
2. รับบริการในสถาน บริการของเอกชน	3	4.3	3	20.0	6	7.1
รวม	69	100.0	15	100.0	84	100.0

$$\chi^2 = 2.5 \quad (p > 0.05)$$

จากตารางที่ 4.39 พบว่าผู้รับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ทั้งในกลุ่มที่จ่ายเองและไม่ได้จ่ายเองรับบริการในสถานบริการของรัฐมากกว่าเอกชนแต่ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.40 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายของการรักษาพยาบาล
ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรม
สุขภาพแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(บาท)	S.D.	t	P
1. รับบริการในสถานบริการ ของรัฐ	78	1119.9	1765.3	0.7	0.520
2. รับบริการในสถานบริการ ของเอกชน	6	1600.0	1543.5		
รวม	84				

จากตารางที่ 4.40 พบว่าค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกัน
ทางด้านสุขภาพ ในกลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชนสูงกว่ากลุ่มที่รับบริการในสถาน
บริการของรัฐ แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.41 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ระยะเวลาเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมสุขภาพแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(นาที)	S.D.	t	P
1. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	78	35.4	20.3	1.15	0.273
3. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	6	30.8	8.0		
รวม	84				

จากตารางที่ 4.41 พบว่าค่าเฉลี่ยระยะเวลาเดินทางไปรับการรักษาพยาบาลของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในกลุ่มรับบริการในสถานบริการของรัฐใช้เวลามากกว่ากลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของเอกชน แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.42 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกที่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่มีพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วยแตกต่างกัน

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย(คน)	S.D.	t	P
1. รับบริการในสถานบริการของรัฐ	78	1.8	1.2	1.1	0.260
2. รับบริการในสถานบริการของเอกชน	6	2.3	0.8		
รวม	84				

จากตารางที่ 4.42 พบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนสมาชิกที่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพของครอบครัวที่ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในกลุ่มรับบริการในสถานบริการของเอกชนมีมากกว่ากลุ่มที่รับบริการในสถานบริการของรัฐ แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการเจ็บป่วย และการเลือกใช้ และไม่ใช้สถานบริการของรัฐและเอกชน

ลักษณะการเจ็บป่วย	ใช้บริการที่สถานบริการของรัฐและเอกชน		ไม่ใช้บริการที่สถานบริการของรัฐและเอกชน		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนรพ.	366	89.9	41	10.1	407	100.0
2. การเจ็บป่วยที่ต้องนอนรพ.	83	98.8	1	1.2	84	100.0
3. การเจ็บป่วยด้วยอาการ/โรคเรื้อรัง	343	80.7	82	19.3	425	100.0

$$X^2 = 27.4 \quad (p < 0.005)$$

จากตารางที่ 4.46 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ มีการใช้บริการที่สถานบริการของรัฐและเอกชน มากกว่าการไม่ไปใช้บริการ โดยการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล มีการใช้บริการที่สถานบริการของรัฐและเอกชนร้อยละ 89.9 การเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล มีการใช้บริการที่สถานพยาบาลของรัฐและเอกชน ร้อยละ 98.8 และการเจ็บป่วยด้วยอาการ/โรคเรื้อรัง มีการใช้บริการที่สถานพยาบาลของรัฐและเอกชนร้อยละ 80.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.005

ตารางที่ 4.44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย กับลักษณะของการเจ็บป่วยที่ต้องนอนและไม่ต้องนอนโรงพยาบาล ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

พฤติกรรมสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย	ไม่นอนโรงพยาบาล		นอนโรงพยาบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่รักษา	5	1.2	0	0	5	1.0
- สมุนไพร	2	0.5	0	0	2	0.4
- ซื้อยากินเอง	34	8.4	1	1.2	35	7.1
- สถานีอนามัย	103	25.3	8	9.5	111	22.6
- โรงพยาบาล	130	31.9	47	56.0	177	36.1
โชนสูง						
- โรงพยาบาล	19	4.7	13	15.5	32	6.5
มหาราช						
- คลินิก / โรง	111	27.3	9	10.7	120	24.5
พยาบาลเอกชน						
- สถาน บริการอื่นๆ	3	0.7	6	7.1	9	1.8
ของรัฐ						
รวม	407	100.0	84	100.0	491	100.0

$$X^2 = 61.2 \quad (p < 0.005)$$

จากตารางที่ 4.47 พบว่าการเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาลจะมีพฤติกรรมสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วยในลำดับแรกของการรักษาในการไม่รักษา รักษาแผนโบราณ ซึ่อยากินเอง ใช้บริการ ที่สถานเอนามัย และ คลินิก/โรงพยาบาลเอกชน มากกว่าการไปใช้บริการที่โรงพยาบาลของรัฐ ส่วนการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล จะมีการใช้บริการที่โรงพยาบาลของรัฐมากกว่า อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.005

ศูนย์วิทยพักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับโครงการบัตรประกันสุขภาพ และเหตุผลของการไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 4.45 แสดงจำนวนและร้อยละของครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกบัตรประกันสุขภาพ

การ เป็นสมาชิกบัตรประกันสุขภาพ	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
เคย	220	13.1
ไม่เคย	1,460	86.9
รวม	1,680	100.0

จากตารางที่ 4.45 พบว่าครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ จำนวน 1,680 ครอบครัว ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ ในการเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ มีร้อยละ 86.9 ส่วนครอบครัวที่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ มีร้อยละ 13.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.46 แสดงจำนวนและร้อยละของการแสดงความตั้งใจที่จะเป็นสมาชิกบัตรประกันสุขภาพ ในรอบจำหน่ายใหม่ ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ความตั้งใจในการ เป็นสมาชิก บัตรประกันสุขภาพ	เคย เป็นสมาชิกโครงการ บัตรประกันสุขภาพ		ไม่เคย เป็นสมาชิกโครงการ บัตรประกันสุขภาพ	
	จำนวน(คน) n = 220	ร้อยละ	จำนวน(คน) n = 1,460	ร้อยละ
ซื้อ	99	45.0	311	21.3
ไม่ซื้อ	121	55.0	1,149	78.7
รวม	220	1,680	1,460	100.0

จากตารางที่ 4.46 ผู้ที่มีความตั้งใจที่จะซื้อบัตรประกันสุขภาพ ในรอบจำหน่ายใหม่มี ร้อยละ 45.0 และร้อยละ 21.3 ในกลุ่มที่เคยและไม่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ ตามลำดับ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.47 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอ
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับบัตรประกัน
สุขภาพ

ความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ	ทราบ		ไม่ทราบ	
	จำนวน(คน) n = 1,680	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ประโยชน์ของบัตรประกันสุขภาพ	1,296	77.1	384	22.9
2. ราคาบัตรประกันสุขภาพ	972	57.9	708	42.1
3. จำนวนครั้งที่รักษาฟรี	870	51.8	810	48.2
4. กรณีที่บัตรประกันสุขภาพไม่ให้ความคุ้มครอง	488	29.0	1,192	71.0
5. สถานที่จำหน่ายบัตรประกันสุขภาพ	1,201	71.5	479	28.5
6. สถานบริการแรกรับ	1,217	72.4	463	27.6
7. อายุบัตรประกันสุขภาพ	1,046	62.3	634	37.7

จากตารางที่ 4.47 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพมากกว่าร้อยละ 70 ทราบถึงประโยชน์ของบัตรประกันสุขภาพ สถานที่จำหน่ายบัตรประกันสุขภาพ และสถานบริการแรกรับ ร้อยละ 62.3 ทราบอายุบัตรประกันสุขภาพ ร้อยละ 57.9, 51.8 ทราบราคาและจำนวนครั้งที่รักษาฟรีของบัตรประกันสุขภาพตามลำดับ แต่มีเพียงร้อยละ 29 เท่านั้นที่ทราบกรณีที่บัตรประกันสุขภาพไม่ให้ความคุ้มครอง

ตารางที่ 4.48 แสดงคะแนนความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ ของผู้ไม่มีหลักประกัน
ทางด้านสุขภาพในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

คะแนนความรู้เกี่ยวกับ บัตรประกันสุขภาพ	เคย เป็นสมาชิกโครงการ บัตรประกันสุขภาพ)		ไม่ เคย เป็นสมาชิกโครงการ บัตรประกันสุขภาพ	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (0 - 7 คะแนน)	53	24.1	671	46.0
ระดับปานกลาง(8 -10 คะแนน)	43	19.5	228	15.6
ระดับสูง (11 -14 คะแนน)	124	56.4	561	38.4
รวม	220	100.0	1,460	100.0

mean = 7.603 SD. = 4.536 max = 14.00 min = 0.00
median = 9.00 range = 14

จากตารางที่ 4.48 พบว่าผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพจากคะแนนเต็ม 14 คะแนนเท่ากับ 7.603 คะแนน ค่ามัธยฐาน 9.00 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.536 ค่าสูงสุดคือ 14 คะแนนค่าต่ำสุดคือ 0 คะแนน เมื่อแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มที่เคยและไม่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ พบว่าในกลุ่มที่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพมีความรู้ในระดับสูงและต่ำร้อยละ 56.4 และ 24.1 เทียบกับร้อยละ 38.4 และ 46.0 ในกลุ่มที่ไม่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ

ตารางที่ 4.49 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เรื่องโครงการบัตรประกันสุขภาพของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่ตัดสินใจจะซื้อและไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพในรอบจำหน่ายใหม่

กลุ่ม	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	P
ซื้อ	410	7.8	4.2	1.07	0.284
ไม่ซื้อ	1,270	7.5	4.6		

จากตารางที่ 4.49 พบว่าผู้ที่ตัดสินใจจะซื้อและไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพในรอบจำหน่ายใหม่ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มที่ตัดสินใจจะซื้อบัตรประกันสุขภาพในรอบจำหน่ายใหม่ มีคะแนนความรู้เรื่องบัตรประกันสุขภาพเฉลี่ย 7.8 คะแนน และกลุ่มที่ไม่ซื้อบัตรมีคะแนนเฉลี่ย 7.5 คะแนน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.50 แสดงเหตุผลที่ครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอ
โนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ไม่ซื้อ/เลิกซื้อบัตรประกันสุขภาพ

เหตุผล	จำนวน (ครอบครัว)	ร้อยละ
$n = 1,680$		
1. นานๆครั้งจึงป่วย/ไม่เคยป่วยร้ายแรง	692	41.2
2. ไม่มีเงินซื้อ	301	17.9
3. ไม่ทราบว่า จะซื้อบัตรสุขภาพได้ที่ไหน	293	17.4
4. เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามชั้นตอน	139	8.3
5. ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่าย	121	7.2
6. ไม่ทราบเรื่องบัตรประกันสุขภาพ	111	6.6
7. สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลัก ประกันด้านสุขภาพแล้ว	76	4.5
8. บริการไม่ดี	65	3.9
9. อื่นๆ	27	1.6

(บุคคลหนึ่งตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

จากตารางที่ 4.50 พบว่าเหตุผลที่ครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพไม่ซื้อหรือเลิกซื้อบัตรประกันสุขภาพมากที่สุดคือ นานๆครั้งจึงป่วยหรือไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง ร้อยละ 41.2 รองลงมาได้แก่ ไม่มีเงินซื้อ ร้อยละ 17.9 ไม่ทราบว่า จะซื้อบัตรสุขภาพได้ที่ไหน ร้อยละ 17.4 เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามชั้นตอนร้อยละ 8.3 ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่ายร้อยละ 7.2 ไม่ทราบเรื่องบัตรสุขภาพจำนวน ร้อยละ 6.6 สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพแล้ว ร้อยละ 4.5 บริการไม่ดี ร้อยละ 3.9 เหตุผลอื่นๆ ร้อยละ 1.6 ได้แก่ ชอบจ่ายเงินเฉพาะครั้งที่ไปรับการรักษา รักษาที่คลินิก และกำลังรอทำบัตรรักษาฟรีอื่นๆอยู่

ตารางที่ 4.51 แสดงเหตุผลที่ครอบครัวผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ไม่ซื้อ/เลิกซื้อบัตรประกันสุขภาพ จำแนกตามประสบการณ์การเคยและไม่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ

เหตุผล	เคย เป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ		ไม่เคย เป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ	
	จำนวน(คน) n = 220	ร้อยละ	จำนวน(คน) n = 1460	ร้อยละ
1. นานๆครั้งจึงป่วย/ไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง	86	39.1	606	41.5
2. ไม่มีเงินซื้อ	50	22.7	251	17.2
3. ไม่ทราบว่า จะซื้อบัตรประกันสุขภาพได้ที่ไหน/เมื่อไร	25	11.4	268	18.3
4. เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามชั้นตอน	37	16.8	102	7.0
5. ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่าย	20	9.1	101	6.9
6. ไม่ทราบเรื่องบัตรประกันสุขภาพ	-	-	111	7.6
7. สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลักประกันด้านสุขภาพแล้ว	12	5.5	64	4.4
8. บริการไม่ดี	12	5.5	53	3.6
9. อื่นๆ	1	0.5	26	1.8

(บุคคลหนึ่งตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

จากตารางที่ 4.51 พบว่าเหตุผลที่ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ เลิกซื้อบัตรประกันสุขภาพมากที่สุด คือ นานๆ ครั้งจึงป่วยหรือไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง รองลงมาคือไม่มีเงินซื้อ เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามชั้นตอน ไม่ทราบว่าซื้อบัตรประกันสุขภาพได้ที่ไหน และไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าใช้จ่ายตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพไม่ซื้อเพราะ นานๆ ครั้งจึงป่วยหรือไม่เคยป่วยร้ายแรงมากที่สุด รองลงมาคือ ไม่ทราบว่าซื้อบัตรประกันสุขภาพได้ที่ไหน/เมื่อไร ไม่มีเงินซื้อ ไม่ทราบเรื่องบัตรประกันสุขภาพ เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามชั้นตอน ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าใช้จ่าย และเหตุผลอื่นๆ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.52 แสดงเหตุผลของความตั้งใจ ในการซื้อบัตรประกันสุขภาพ ในรอบ
จำหน่ายใหม่ ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพในอำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา

เหตุผล	จำนวน (คน) n = 410	ร้อยละ
1. เอาไว้รักษาพยาบาลยามเจ็บป่วย	302	73.7
2. ประหยัด คู้มค่าเงินที่จ่าย	56	13.7
3. สมาชิกในครอบครัวป่วยบ่อย	48	11.7
4. ต้องการความสะดวกในการรักษา	54	13.2
5. อื่นๆ	16	3.9

(บุคคลหนึ่งตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

จากตารางที่ 4.52 พบว่าเหตุผลที่ผู้มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ตั้งใจซื้อบัตรประกัน
สุขภาพในรอบจำหน่ายใหม่มากที่สุดคือ เอาไว้รักษาพยาบาลในยามเจ็บป่วย ร้อยละ 73.7 รอง
ลงมาได้แก่ ประหยัดคู้มค่าเงินที่จ่าย ร้อยละ 13.7 ต้องการความสะดวกในการรักษา ร้อยละ
13.2 สมาชิกในครอบครัวป่วยบ่อย ร้อยละ 11.7 เหตุผลอื่นๆ ร้อยละ 3.9 ได้แก่เห็นประโยชน์
จากเพื่อนบ้าน บริการดีกว่า และใช้ได้ทั้งครอบครัว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.53 แสดงเหตุผลของความตั้งใจ ในการไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพในรอบ
จำหน่ายใหม่ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง
จังหวัดนครราชสีมา

เหตุผล	จำนวน(คน) n = 1,270	ร้อยละ
1. นานๆครั้งจึงป่วย/ไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง	579	45.6
2. ไม่มีเงินซื้อ	300	23.6
3. ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่าย	140	11.0
4. บริการไม่ดี	90	7.1
5. เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามขั้นตอน	70	5.5
6. สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลักประกันทางด้าน สุขภาพแล้ว	66	5.2
7. ไม่สะดวกในการรับบริการ	57	4.5
8. รอหลักประกันทางด้านสุขภาพอื่นๆ	20	1.6
9. อื่นๆ	66	5.2

จากตารางที่ 4.52 พบว่า เหตุผลที่ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพไม่ซื้อบัตรประกัน
สุขภาพในรอบจำหน่ายใหม่มากที่สุดคือ นาน ๆ ครั้งจึงป่วย/ไม่เคยป่วยร้ายแรง(ร้อยละ 45.6)
รองลงมาได้แก่ ไม่มีเงินซื้อ ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่าย บริการไม่ดี เลือกสถานบริการไม่ได้
ต้องไปตามขั้นตอน สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพแล้ว รอหลักประกัน
ทางด้านสุขภาพอื่น ๆ ไม่สะดวกในการรับบริการ และเหตุผลอื่น ๆ คือ รอปรึกษาครอบครัว และ
รอหลักประกันสุขภาพอื่น ๆ

ตารางที่ 4.54 แสดงเหตุผลของความตั้งใจ ในการไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ ในรอบจำหน่ายใหม่ ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพที่เคยเป็นสมาชิก โครงการบัตรประกันสุขภาพ ในอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

เหตุผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 121		
1. นาน ๆ ครั้งจึงป่วย/ไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง	54	44.6
2. ไม่มีเงินซื้อ	32	26.5
3. ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่าย	15	12.4
4. สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลักประกันแล้ว	9	7.4
5. บริการไม่ดี	9	7.4
6. ไม่สะดวกในการไปรับบริการ	9	7.4
7. เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามขั้นตอน	8	6.6
8. อื่น ๆ	5	4.1

(บุคคลหนึ่งตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

จากตารางที่ 4.54 พบว่าเหตุผลที่ผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ ที่เคยเป็นสมาชิก โครงการบัตรประกันสุขภาพ ไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพในรอบจำหน่ายใหม่มากที่สุดคือ นาน ๆ ครั้งจึงป่วย/ไม่เคยเจ็บป่วยร้ายแรง ร้อยละ 44.6 รองลงมาได้แก่ ไม่มีเงินซื้อ ร้อยละ 26.5 ไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่าเงินที่จ่าย ร้อยละ 12.4 สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มีหลักประกันแล้ว บริการไม่ดี และ ไม่สะดวกในการรับบริการ เท่ากันคือ ร้อยละ 7.4 เลือกสถานบริการไม่ได้ต้องไปตามขั้นตอน ร้อยละ 6.6 อื่น ๆ ร้อยละ 4.1 คือ รอปรึกษาครอบครัว และ รอหลักประกันสุขภาพอื่น ๆ

ตารางที่ 4.55 แสดงปัจจัยต่างๆเปรียบเทียบในกลุ่มที่มีความประสงค์จะซื้อ และไม่ซื้อ
บัตรประกันสุขภาพ ของผู้ไม่มีหลักประกันทางด้านสุขภาพ

ปัจจัยต่างๆ	เคย เป็นสมาชิกโครงการ การบัตรประกันสุขภาพ		ไม่ เคย เป็นสมาชิกโครงการ การบัตรประกันสุขภาพ	
	ซื้อ	ไม่ซื้อ	ซื้อ	ไม่ซื้อ
	จำนวน n = 99	จำนวน n = 121	จำนวน n = 311	จำนวน n = 1149
<u>ข้อมูลทั่วไป</u>				
-ค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครอบครัว	5.0	4.8	4.7	4.3
-ค่าเฉลี่ยอายุ	41.4	39.5	39.6	38.4
-ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ไม่มีหลักประกันใน ครอบครัว	3.5	3.2	3.2	2.7
-ค่าเฉลี่ยรายได้ต่อปีของครอบครัว	46,831.3	55,778.0	51,703.2	49,771.4
-ค่าเฉลี่ยรายได้/หัว/ปี	9,366.3	11,620.4	11,000.7	11,574.7
<u>การเจ็บป่วย</u>				
-การมีโรคเรื้อรัง/โรคประจำตัว	43(43.4)	36(29.8)	137(44.1)	209(18.2)
-การเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล ในรอบ 1 เดือน	4(4.0)	4(3.3)	31(10.0)	45(3.9)
-การเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาลใน รอบ 1 ปี	26(26.3)	41(33.9)	95(30.5)	245(21.3)

จากตารางที่ 4.55 ในด้านข้อมูลทั่วไปพบว่าในกลุ่มผู้ที่มีความประสงค์จะซื้อบัตรสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครอบครัว และ ค่าเฉลี่ยจำนวนผู้ไม่มีหลักประกันในครอบครัวสูงกว่าในกลุ่มผู้ที่ไม่มีความประสงค์จะซื้อบัตรประกันสุขภาพ และ ค่าเฉลี่ยรายได้/หัว/ปีในกลุ่มผู้ที่มีความประสงค์จะซื้อบัตรประกันสุขภาพ ต่ำกว่าในกลุ่มที่ไม่มีความประสงค์จะซื้อบัตรประกันสุขภาพ ทั้งในกลุ่มที่เคยและไม่เคยเป็นสมาชิกโครงการบัตรประกันสุขภาพ

ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับการเจ็บป่วยพบว่า กลุ่มผู้ที่มีความประสงค์จะซื้อบัตรสุขภาพ มีโรคเรื้อรัง/โรคประจำตัว การเจ็บป่วยที่ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล และการเจ็บป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาลสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีความประสงค์จะซื้อบัตรประกันสุขภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย